

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata vt
Sacramento, & vt sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-vnctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quibus modis delegetur iurisdictio ad audiendas confessiones, &
specialiter de religiosorum priuilegiis. 14

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

inter utramque parochiam eligentis. Sentit ergo Pontifex, neque utramque parochiam esse propriam eligentis, aliis canonicam portionem applicaret parochia, in qua eligens sepulturam decessit. Atque ita tenent Nauarr. cap. Placuit. num. 78. de penitent. dist. 6. Henric. lib. 6. de penitent. cap. 7. num. 2. Suar. disp. 2. sect. 2. num. 5. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 2. q. m. 5. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 6.

11. Quod si vno in loco habeas domicilium, in alio resideas longo tempore, qualiter solent scholastici in vniuersitate, milites in praesidiis, mercatores, & litigantes occasione negotij peragendi et si plures existimant, te non posse à Parocho illius parochiae, tanquam à proprio sacerdote, sacramenta recipere; verius existimo, posse. Sacramento Ordinis excepto, sicuti multis allegatis docuit Sanch. lib. 3. de matr. disp. 2. num. 12. & 13. & lib. 3. sum. cap. 37. num. 14. Suar. de penitent. disp. 2. sect. 2. num. 6. & Gid. de Coninch. disp. 8. de penit. dub. 3. gencl. 4. num. 21. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 5. Sumitricque ex cap. fin. de Parochiis, ubi, qui ob bellum ad alienam parochiam confugerunt, parochiani dicuntur. Et probatur, quia ex diuturna habitatione, vbi domum, vel officium conductis, contrahis quasi domicilium, ita vt possis conueniri leg. Hares abfens. §. Proinde. in fine ff. de iudiciis, & leg. 2. Cod. vbi de crimine agi oportet, & ibi Glossa, verbo, Degit, & leg. Qui quis. Cod. Si certum petatur verbo, Versatus. Ergo etiam in rebus spiritualibus contrahis ex hac habitatione quasi domicilium, vt ratione illius Parochus in te iurisdictionem habeat.

12. De aduenis, peregrinis, seu iter agentibus dicendum existimo, posse recipere sacramenta à quocunque Parocho illius oppidi, vbi transeunt commorantur, neque obligatos esse ad Ecclesiam matricem adire, neque cum Parocho illius parochiae, in qua habitant, confiteri, sed posse quemlibet ex approbatis eligere, ab eoque Communionem paschalem accipere, vti multis relatis probat Sanch. lib. 3. de matr. mon. disp. 2. num. 17. ea praecipue ratione, quia praesumitur tacitus consensus, & licentia suorum Parochorum, Consentit Sa verbo, Confessor. nu. 2. Suar. disp. 2. sect. 2. §. Quare. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 9. aduertendum tamen est cum Suar. disp. 2. sect. 2. num. 9. Valq. quae. 93. art. 1. dub. 4. num. 8. necessarium esse in praesenti bonam fidem. Nam, si ad hoc tantum iter susciperes, vt alteri confiteri posses, vitareque confessionem faciendam proprio Parocho, vti non posses praedicto privilegio, & facultate: quippe eius vltus tibi necessarius non est, neque ex tacito consensu proprii Parochi habitas, neque Ecclesiae intentioni te conformas.

13. De vagis, hoc est, nulli habentibus fixum domicilium, existimat Suar. disp. 2. sect. 2. num. 7. cum Syluestro verbo, Confessor. 1. quae. 1. Soto in 4. dist. 18. quae. 4. artic. 2. Medina Cod. de confess. quae. 33. proprium Parochum esse sacerdotem illius parochiae, in qua vagantur: quia actualis habitatio loco domicilij vagis succedit. Alias habent privilegium latum confitentis, cui maluerint, quo privilegio digni non sunt. Deinde ea facultas ex parte videtur illis nocua: siquidem inde inferret, nullam parochum obligatum esse iis sacramenta ministrare, nullique ipsos obligatos esse rationem reddere de praecipio adimplerione.

Sed placet communior sententia, affirmans, vagos posse cuiuslibet sacerdoti approbato confiteri, & ab eo Communionem accipere. Sic docuit Nauarr. cap. Placuit. de penitent. dist. 6. nu. 80. Sanch. pluribus relatis lib. 3. de matr. disp. 2. num. 7. Valq. quae. 93. art. 1. dub. 4. n. 4. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 7. Moueor: quia non est maior ratio, quare vni Parocho potius, quam alteri subiciantur, cum nulli censeantur habitare, iuxta leg. 1. §. Hac autem verba. ff. de iis, qui deiecerunt. ibi. Hopes plane non tenebitur: quia ibi non habitat, sed paulisper hospitatur. Et praeterea vbiunque forum externum sortiturur possuntque pro delictis alibi commissis puniri. Ergo à fortiori conscientiae forum sortiri possunt. Neque argumentum pro contraria sententia obstat. Nam esto, nullus Parochus in particulari non teneatur vagis Sacramentum Penitentiae, & Communionis ministrare, antequam ipsi petant: stante petitione tenetur ipse, cui facta est: quia media petitione vagi se illi subiciunt, illorumque est Parochus, ac si fixum ibi domicilium haberent: quia in hac materia non videtur posse esse alius apertior subiectionis modus. Ad Episcopos autem in cuius diocesi plerumque vagi versantur, competit compellere, vt annue confessionis, & Communionis praecipio satisficiant, sicuti notauit Laym. supra.

14. Iurisdictionem delegatam habent omnes illi, quibus ab Ordinariis demandata est iurisdictione: in quo tacite insinuat quaedam differentia iurisdictionis ordinariae à delegata. Nam iurisdictionem ordinariam habentes delegare suas vires possunt, eod quod hanc delegationem sepe expostulat reatus proprii officij vltus, cui iurisdictione commensuratur: & traditur, cap. Inter cetera de officio Ordinarij. & cap. Cum Episcopus. eod. tit. in c. c. Omnis vtriusque fecus. de penitent. & remissionibus. At habentes delegatam iurisdictionem delegare non possunt: quia solum illam in vltum accipiunt, non vt aliis committant, vti recte dixit Panormit in cap. Cum Bertholdus.

num. 23. de sentent. & ro iudic. & sumitur ex cap. Cum causam. de appellationibus. & ex leg. vlt. ff. de officio eius, cui mandata est iurisdictio. leg. More ff. de iurisdict. omni iudic. leg. Iudice. Cod. de Iudic. & tradunt omnes.

15. Excipitur ab hac doctrina delegatus à Principe, qui iure ipso disponente causam sibi demandatam, partibus consentientibus, subdelegare potest, cap. Cum causam. cap. Quamuis. cap. Pastorali. cap. vlt. de officio delegati. Nisi forte electa esset industria personae, vel causae executio commissa, sicuti contingit in dispensationibus, quae Episcopo, vel eius Officiali à Romana Curia committuntur, quas delegare non possunt: quia & industria personae eligitur, & causa executio potius, quam plena iurisdictione committitur, vt diximus tract. de legib. disp. vlt. de dispensationibus. & docuit Sanch. lib. 3. de matr. disp. 31. n. 6. Ex qua doctrina manifeste inferitur, delegatum quemcumque subdelegare posse, si subdelegans facultatem subdelegandi concesserit: quia tunc non censetur ipse delegatus subdelegare nomine proprio; sed nomine delegantis, & auctoritate ab eo accepta, sicuti tradit Glossa in cap. Is, cui de officio delegati. in 6. Sanch. plures referens lib. 3. de matr. disp. 31. num. 18.

16. Secundò, excipitur delegatus ad vniuersitatem causarum, tamen non sit à Principe, qui videtur subdelegare vnam, vel alteram causam posse, ex textu in leg. 1. §. Ab eo ff. Quis, & quo appellatur. & ex leg. Legatus. 12. ff. de officio Proconsulis, ibi: Legatus mandata sibi iurisdictione Iudices dandi ius habet, & leg. Cum Prator. 12. ff. de iudiciis. is quoque, cui mandata est iurisdictione, Iudicem dare potest: & multis allegatis tradit Sanch. lib. 3. de matr. disp. 31. num. 2. Sed hoc vt verum sit, intelligi debet primò de delegatione annexa perperuo dignitati, vel officio alicuius, qualis est potestas dispensandi in omnibus irregularitatibus ex delicto occulto prouenientibus concessa Episcopis à Trident. sess. 24. cap. 6. quae potestas, quia accessoria est dignitati iurisdictionem ordinariam habenti, reputatur ordinaria, ac proinde sicut ordinaria delegari potest, vt aliis relatis docet Henric. lib. 6. cap. 7. num. 3. Sanch. supra. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 10. Secundò, si delegatio fiat ratione officij non solum proprii, sed vicarij, sicuti contingit Viceepiscopo, Viceparrocho, Vicereктору, & Gubernatori vrbis: iis enim officium Episcopi, Parochi, & Gubernatoris non in proprietate, sed quasi in tenentia ad certum tempus committitur: Quapropter esto, non possint alium Vicarium integrum substituire (nisi contrarium ex recepta consuetudine constet, vt docuerunt Sanch. & Layman. locis citatis, costare affirmat saltem ad breue tempus, scilicet, per tres, vel quatuor dies,) possunt tamen vnam, vel aliam causam subdelegare: quia non tam vltus Parochi, quam officium illis delegatum est, ad officium autem Parochi pertinet non solum vltus iurisdictionis; sed illius commissio, & delegatio Poterunt ergo iurisdictionem, saltem ex parte, subdelegare, sicuti notauit Henric. lib. 6. sum. cap. 7. Sanch. lib. 3. de matr. disp. 21. num. 15. Coninch. disp. 8. de penitent. dub. 4. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 13. Ex quo fit, praedictos Vicecuratos posse cooperatorem sibi adificere, non cui vicariam plenè concedant, sed cui illius exercitium quoad aliquam partem committant: v. g. quoad confessiones audiendas, quoad Eucharistiam ministrandam, &c. & tradit Syluest. verbo Vicarius, quae. 5. Nauarr. cap. Placuit de penitent. dist. 6. num. 69. Laymann. dicto cap. 10. num. 13.

Extra praedictos casus delegatus, tamen ad vniuersitatem causarum subdelegare nullatenus potest, aliis possent Religiosi, quibus à Pontifice commissa est iurisdictione ad audiendas confessiones, & Eucharistiam ministrandam, suam potestatem ex parte subdelegare. Quod nulla ratione est concedendum: quia ipsi non officium, sed vltus, & exercitium iurisdictionis committitur, vt bene notarunt Layman. & Coninch. loc. alleg.

PUNCTVM XIV.

Quibus modis delegatur iurisdictione ad audiendas confessiones. Et specialiter de Religiosorum priuilegio:

1. Multipliciter delegatur iurisdictione.
2. Consuetudine legitime praescripta acquiri potest iurisdictione.
3. Delegatur iurisdictione expresso, vel tacito consensu illius, qui eam delegare potest.
4. Rarissime de futuro Sacramentum Penitentiae ministrari non potest.
5. Delegatur iurisdictione Bulla Cruciatu priuilegio.
6. Item, Religiosis ex concessione summi Pontificis.
7. Non communicatur ipsis, nisi dependenter à suis Pralatis.
8. Qualiter superioribus, & aliis Religiosis particularibus hac potestas communicatur.
9. Quid, si Superior vltus facultatis concessum prohibuerit.

10. Extendit

- 10. Extenditur hoc privilegium ad omnes fideles absque limitatione.
- 11. Excipi debent Religiosi aliorum Ordinum.
- 12. Quia si peregrini sint.
- 13. Vbi liber vti hoc privilegium possunt.
- 14. Ab omnibus peccatis, exceptis in Bulla Cœna contentis, virtute dicti privilegii absolviere possunt Religiosi integrè deputati.
- 15. Hæc exceptio ex parte sublata est Societatis Iesu Religiosis.
- 16. Non tantum à peccatis, sed à censuris, pœnis, & sententiis absolviere possunt.
- 17. Sed, an prædicta absolutio extra Sacramentum impendi possit? Remissivè respondetur.
- 18. Tutius est, in Sacramento Penitentia concedi, sed spectato iuris rigore extra concedi potest.
- 19. In Sacramento Penitentia, tamen si absolutionem à peccatis non concesseris, potes sine dubio à censuris absolviere.
- 20. An hæc absolutio possit pro foro externo.
- 21. Non peris hæc gratia morte delegantis.
- 22. Approbatus ab Episcopo, inuito Prelato, an eligi per Bullam possit.
- 23. Illicite eligitur, sed validè.
- 24. Apponitur exceptio pro Religione Prædicatorum.
- 25. An possit hoc Sacramentum ministrari cum iurisdictione delegata dubia.

1. Respondeo cum Aegid. de Coninch. *disp. 8. de penitent. dub. 5.* multipliciter delegari posse iurisdictionem. Primò, iure communi, vti diximus, delegatam esse omnibus sacerdotibus comparatione omnium fidelium pro peccatis venialibus, & pro peccatis aliis confessis, & quibuscumque peccatis in articulo mortis deficiente proprio Sacerdote. Secundò, ex privilegio alicui Communitati, & singularibus personis concessio, sicuti sunt privilegia Religionum, & Bullæ Cruciatæ. Tertio, ex speciali concessione expressa, vel tacita. Quarto, ex consuetudine.

2. Et quidem consuetudine, si sit legitime præscripta, acquiri posse iurisdictionem ad audiendas confessiones, tamen si ignorantibus illis, qui iurisdictionem concedere possunt, verius existimo cum Nauarr. in *cap. Placuit. de penitent. dist. 6. num. 36.* Soto in *4. dist. 18. quæst. 4. art. 2. ad 2.* Quia consuetudo legitime præscripta legem introducere potest, privilegium, & iurisdictionem concedere; ex textu in *cap. fin. de consuetud. & cap. Cum contingat. de foro competenti.* & pluribus firmavit *tract. de legib. disp. 4. de consuetud.* Neque obstat textus in *c. 2. de penitent. in 6. dicens*, nulla posse consuetudine introduci: quòd aliquis præter sui superioris licentiam Confessorem sibi eligere valeat, qui eum possit solvere, vel ligare: quia, si consuetudo legitime est præscripta, non est præter superioris licentiam: eo enim ipso, quo præscripta est, accedit Superioris licentia contenta in *cap. fin. de consuetud.* sicuti diximus *loc. alleg.*

3. Deinde delegatur iurisdictione expresso, vel tacito consensu illius, qui eam delegare potest. Etenim, cum hæc delegatio sit quedam donatio inter homines facta, necessariò voluntatem donantis aliquo signo sensibili expressam requirit, aliàs, cui donatur, acceptare illam non poterit, neque illa vti, vel bene, notavit *Suar. disp. 26. sect. 1. Sanch. lib. 3. de matrim. disp. 35. c. 36.* Coninch. *disp. 8. de penitent. dub. 5. concl. 2.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 6. de penitent. cap. 10. n. 15.*

Dixi, expresso, vel tacito: nam taciti, & expressi idem iuris est. Rarò tamen tacitus consensus in præsentem sufficiens esse potest. Non enim ex eo, quòd Parochus videat suos parochianos tibi confiteri, censetur licentiam, & facultatem tibi concedere: quia existimare potest illos privilegium habere eligendi Confessorem, vel solum peccata venialia confiteri, vel tibi aliunde iurisdictionem esse concessam, præcipue cum illo in seipso expositus fueris confessiones audire. Quocirca, vt iurisdictione ex tacito consensu tibi concedatur, necessum est, vt concessurus iurisdictionem, sciat, ex nullo alio capite tibi iurisdictionem esse concessam, & videns ad audiendas confessiones te disponi, gratum se ostendat, cum faciliè contradicere possit. Sic Aegid. de Coninch. *disp. 8. de penitent. dub. 5. c. num. 35.*

4. Hinc infertur, ratihabitione de futuro Sacramentum Penitentia administrari non posse. Nam, cum iurisdictione ad illius valorem necessaria sit, & hæc absque consensu non concedatur, efficitur manifestè, si tempore quo sacramentum ministratur, nullus adest consensus illius iurisdictionem concedentis, nullius valoris esse sacramentum ministratum. Neque obstat regula 10. iuris in *6. Ratihabitionem retrotrahi. c. mandato non est dubium comparari.* quia loquitur de contractibus, aliisque causis civilibus, quibus est deficiat aliqua solemnitas, suppleri potest postmodum, ac si ab initio retisset. Secus est in sacramentorum administratione, quæ si à principio inualida fuit, nulla potentia firmari potest. Præterea absolutio non auctoritate hominis, sed Christi concessa est: nullus ergo homo eam ratà habere potest: siquidem ipius nomine non est facta,

iuxta reg. 9. iuris. *Ratum habere quis non potest, quòd ipius nomine non est gestum.* Neque item obstat. Sacramentum Baptismi, Confirmationis, Extreme Vnctionis, Ordinis, & Eucharistia ex sola rationabili præsumptione futuri consensus legitime administrari; quia in his sacramentis iurisdictione exposita non est ad illorum valorem, sed ad licitum vsum, ac proinde non est opus, vt iurisdictione antecedar: sufficit, si præsumatur subsecutus consensus illius, qui iurisdictionem concedere poterat: illius enim præsumptio excusat à malitia, quæ in illo actu interuenire potest. Secus est in Sacramento Penitentia, & matrimonij, ad quorum valorem iurisdictione expositatur, quæ iurisdictione, cum non concedatur ex præsumptione, sed ex consensu, sufficere non potest ad illorum valorem, sicuti post alios notarunt Syluest. *verbo, Confessor. 1. quæst. 6. dicto 8.* Nauarr. *cap. Placuit. num. 103. de penitent. dist. 6. & in sum. cap. 9. nu. 6.* Sanch. *lib. 3. de matr. disp. 35. nu. 24.* Tolet. *lib. 3. sum. cap. 10. Suar. disp. 26. sect. 1. n. 18.* Valq. *de penit. q. 93. art. 2. dub. 2. n. 3.* Aegid. de Coninch. *disp. 8. dub. 5. n. 34.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. n. 16.*

5. Tertio delegatur iurisdictione privilegio Bullæ Cruciatæ: iumentibus enim Bullam concedit Pontifex, vt quemlibet sacerdotem ex approbatis possint eligere, qui eorum peccata audiat, & ab eis absoluat: qua electione facta Pontifex illo privilegio ei iurisdictionem concedit. Sumens verò Bullam, designat personam, cui iurisdictione concedatur: iurisdictionem tamen nullatenus tribuit. Sed de hoc privilegio qualiter intelligendum sit, speciale inferius tractatum instituemus.

6. Item, delegatur iurisdictione privilegio Religiosis concessio à Sede Apostolica, audiendi fidelium confessiones: quod quia frequens est, & satis vstratum, placet in præsentem explicare.

Igitur privilegium concessum est omnibus Religiosis, præcipue Mendicantibus, qui ab Episcopo approbati fuerint iuxta Trident. *sess. 23. cap. 15. de reform. vt quorumcumque fidelium ad eos accedentium confessiones audire possint nulla expectata suorum Parochorum licentia, eoque absolviere ab omnibus peccatis, quantumvis grauibus, etiam sedè apostolica referuatis, & quibuscumque censuris, sententiis, & pœnis Ecclesiasticis ex eis resulantibus, exceptis contentis in Bulla Cœna Domini. Sic habetur in Bulla Paul. III. & Gregor. XIII. relatis in *Compend. privileg. Societatis Iesu. verbo, Absolutio.**

7. Hoc privilegium nos communicatur Religiosis, nisi dependenter à suis prælatis: quia primò, & per se est Religioni concessum: deinde Religiosis particularibus, aliàs sacerdotali ordiæ. Religiosi insigniti contra voluntatem suorum Prælatorum possent sacramenta Penitentia ministrare: quod certè non est erudendum velle Pontificem: quippe obstatet maxime recto Religionum regimini; & de nostra Societate est indubitatum, vt rectè probat *Suar. 1. 4. de Relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. à num. 3.* & de aliis Religionibus tradunt post alios Llamas *1. p. method. cap. 7. §. 4. Henric. lib. 6. capit. 6. n. 6. in comment. Rodrig. quæst. regular. 1. 1. q. 60. art. 3.* Miranda *1. 1. Max. Prelat. quæst. 45. art. 12.* Layman. *lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. num. 19.*

8. Prædictam facultatem communicat Religio Superioribus, nempe Generali, Provinciali, Abbati, seu Rectori, deinde personis singularibus: hæc tamen differentia. Nam Superioribus communicat potestatem ordinariâ comparatione suorum subditorum, ac proinde eam delegare possunt, aliis verò Religiosis communicat Religio facultatem delegatam, quam certè omnes Doctores admittunt comparatione Religiosorum eiusdem ordinis voluntati Prælatorum commensurati. Expedit enim, ne alius confessorius, præter designatum à superiore absolviere eius subditos possit. Quinimò comparatione secularium, & Religiosorum aliorum Ordinum existimo probabilius cum *Suar. 1. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. ca. 2. n. 7.* posse Prælatos Religiosis sibi subditis facultatem, & iurisdictionem absolviendi, quam à Pontifice habent, communicare ex parte, & non integram, ita vt designati possint ad confessiones virorum audiendas, denegata facultate audiendi feminas: nam cum prædicta facultas, & iurisdictione diuinitus sit, & illius concessio superioribus subordinata; nihil obstat potest, quominus superiores eam ex parte concedere possint.

9. Quod si superior Religiosis habentibus facultatem illius vsum prohibuerit, spectanda est intentio superioris, vt inde colligatur, an per tale prohibitionem censendum sit privilegium sublatum, an tantum illius vsum impeditus. Et quidem si ob inscientiam Religiosi, vel indebitæ sacramenti administrationis timorem, vel in pœnam alicuius commisi delicti prohibicio facta fuerit, præsumi debet privilegium ablatum esse. Secus, si solum prohibicio fiat, vt alius muneribus, & officis incumbat. Sic *Suar. 1. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. ca. 2. n. 7.* Vide Mirand. *quæst. 45. art. 3.* Henric. *l. 6. c. 6.* Rodrig. *quæst. 60. art. 2.* Illud verò est certum prohibitionem publicam, & notoriam esse debere, alioquin confessiones Religioso semel legitima

legitima autoritate exposito valide erunt, ob iurisdictionem à iure traditam ei, qui cum errore populi ritulum colorum habet, iuxta leg. *Barbarius Philippus*, ff. de officio *Pretoris*. & Tradit in presenti *Egid. de Coninch disp. 8. de poenitent. dub. 5. in fine concl. 6. Mirand. t. 1. Man. Pralat. q. 45. art. 13. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. n. 19.*

10. Porro prædictum privilegium comparatione fidelium absolutorum nullam limitationem habet: sed virtute illius possunt Religiosi sic à superioribus designati, & ab Ordinario, in quo habent domicilium approbati absolvi quocumque Christi fideles ad eos vndeque accedentes, quod Pius I. Nicol. III. Sixtus IV. & Loco X. Mendicantibus concesserant, ut constat ex *Compend. privileg. Societ. Iesu, verbo, Absolutio. §. 9. & 10. & tradit Suar. dicto t. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. n. 8.*

11. Ab hac tamen concessione excipiendi sunt Religiosi aliorum Ordinum, quos regulariter alieni Regulares, & maxime nostri absolvi non possunt, nisi à suis superioribus licentiam habuerint, extra suum Ordinem confitendi: quod ex praxi, & consuetudine Religionum desumendum est. Nam est privilegium hoc absque limitatione concessum, non solum laicis, sed regulares cuiuscumque sexus comprehendat: at cum qualibet Religio privilegium habeat, saltem per communicationem, ne eius Religiosi extra proprium Ordinem absque Prælatorum suorum licentia confiteantur, faciendum est, prædictum privilegium generale non comprehendere Religiosos, quos eorum Prælati non permittunt extra Ordinem confiteri: quia privilegium generale non derogat speciali, & maxime si speciale iure communi, & consuetudine approbatum fuerit. Quod autem qualibet Religio privilegium habeat, ne eius Religiosi contra voluntatem suorum Prælatorum alii confiteantur, constat ex privilegio Innocenti IV. Ordini Predicatorum concessio relato in *Supplement. Minor. & in lib. monument. Ordini. & in Comp. Socier. Iesu, verbo, Confessarius. §. 5. & ex privilegio Innocenti V. III. & Julij II. concessio Ordini Eremitarum S. Augustini, prout habetur in *Compend. Mendicant. verbo, Confessio, & Confessor. §. 6. & 7. & ex privilegio Clem. VIII. & Gregorij XI. Ordini Cisterciensis relato in eius Compendio, verbo, Confessor. §. 3. & tandem ex Extravag. Benedicti XI. Inter cunctas de Privilegiis, ubi in hæc verba inquit: *Electi igitur ab eisdem Fratribus ad audientias confessiones, & poenitentias iniungendas, liberè auctoritate Apostolica absque licentia Diocesānorum, & aliorum Prælatorum inferiorum exceptorum, & non exceptorum, quibus subsistunt, qui ad confitendum accedant, audiant, ea peccata sua confiteri volentes. Non Religiosos, qui secundum statuta suorum Ordinum propriis Prælati confiteri debent, aut ab eis, ne confiteantur alii, prohibentur, absolvant.* Atque ita docent expressè *Rodrig. q. 1. quest. regul. quest. 60. art. 6. & quest. 62. art. 4. & Suar. t. 4. de relig. tract. 8. lib. 2. cap. 16. à num. 12. & num. 15. qui doctrinam extendit ad Moniales, quæ ex declaratione Cardinalium cap. 10. sess. 25. de Regularib. confiteri non possunt aliis, quam approbandis ab illarum Prælati. Idemque tradidit *tract. 10. lib. 9. cap. 2. n. 9. Constat Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. q. 3. concl. 3. Rodrig. q. 62. art. 4. in fine.****

12. Notanter dixi, regulariter, ut excluderem itinerantes Religiosos. Hos enim ab alterius Ordinis regularibus, imò secularibus Clericis absolvi posse, cum intra propriam Religionem confiteri non possunt, consuetudo obstat ex concessione Sixti IV. & Innocenti VIII. prout refert *Man. Rodrig. quest. 62. art. 5. ubi aduertit, à referatis absolvi non posse, quod intelligendum est, saltem sine obligatione comparandi, de qua re videri potest *Suar. t. 4. de relig. tract. 8. lib. 2. cap. 17.**

13. Prædicto privilegio uti Religiosi possunt, siue in suis Ecclesiis, & Domibus, siue extra: quia nullam, quoad locum, limitationem habet. Si tamen extra propriam diocesim, in qua sunt approbati, iter egerint, possunt ex *Clement. Dubium, & ex concessione Sixti IV. & Gregor. XIII. anno 1575. Confessiones excipere duplici conditione interveniente. Prima, ut si in eo loco adfit Ordinarius, ab eo licentia exposituletur. Secunda, si Ordinarius desit, Parochi non repugnet: & notat *Suar. t. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. n. 9. iuncto c. 1. n. 5. consentit Rodrig. t. 1. q. 1. regul. q. 60. art. 5.**

14. Peccata verò, à quibus Religiosi à suis Prælati integre deputati possunt absolvi, sunt omnia quantumvis graviora, etiam Sedi Apostolicæ reservata, exceptis iis, quæ in Bulla Cœnæ Domini continentur. Ex quibus verbis grauis difficultas est inter Doctores, an concedatur crimina Episcopo reservata: sed hanc difficultatem oprime dissolvit *Suar. t. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. à n. 14. affirmans, esse, privilegia concessa Mendicantibus ante decretum Trident. sess. 14. cap. 7. non comprehenderent casus Episcopo reservatos, prope sacra Concilij Congregatio pluribus decisionibus relatis à Marzilla, & Barbosa ibi confirmat. At privilegia concessa à Gregor. XIII. Julio III. & Pio V. Societati Iesu, & consequenter omnibus aliis Religionibus, quæ privilegiorum communicatione gaudent, omnino prædictos casus comprehendere, & ita testatur*

Compend. privileg. Societ. Iesu, verbo Absolutio, §. 1. & Man. Rodrig. t. 1. q. 1. regul. quest. 61. art. 3. in fine. Ratio est partim: quia privilegium Principis, & præcipue in fauorem animarum late est impetrandum: partim quia non derogat Episcoporum iuri: non enim tollitur reservatio, sed perseverante reservatione communicatur facultas absolvi: partim, quia verba dicti privilegij eam extensionem necessariò admittunt. Pontifex namque concedens facultatem absolvi ab omnibus peccatis, etiam sibi reservatis, exceptis contentis in Bulla Cœnæ, concedit facultatem absolvi ab omnibus, à quibus ipse absolvi potest. Cum autem à reservatis Episcopo absolvi possit, neque ea in Bulla Cœnæ continentur, ab eis absolvi concedit facultatem. Quod non leuiter indicavit, illo aduertit etiam, quo reservata grauiori reservatione, scilicet pontificia, concessit, tacitè innuens reservata episcopali reservatione concessa esse.

15. Excipiuntur contenta in Bulla Cœnæ Domini. Verùm hanc exceptionem ex parte sustulerunt Religiosi Societatis Iesu, *Paul. III. Jul. III. & Gregor. XIII. ut constat ex Compend. privileg. Societ. Iesu, verbo, Absolutio. Nam in §. 2. conceditur à Gregor. XIII. viua vocis oraculo, 18. Martij, 1584. Confessariis à superiore deputatis absolvi posse eos, qui bona naufragantium rapuerint, iniuncta eis restitutione, ubi & quomodo ea fieri poterit: & in §. 3. conceditur Generali Præposito, & quibus ipse communicauerit. Communicat autem Provincialibus cum potestate delegandi in casibus particularibus facultatem absolvi ad hæresim extra Hispaniam: & in §. 4. datur facultas omnibus superioribus Societatis, & quibus ipsi communicauerint, absolvi à lectione librorum prohibitorum, illis in locis, ubi possunt ab hæresi absolvi: & in §. 5. privilegium conceditur superioribus, & quibus ipsi communicauerint, absolvi missos ad hæresim, à quibuslibet casibus, sicut in articulo mortis. Deinde ex Bulla I. Incipientes, Licet debitum edita anno 1549, & ex Bulla Gregor. XIII. anno 1575. in remotissimis regionibus, ubi recurrit ad Sedem Apostolicam difficultis est, permittitur Præposito Generali, & quibus ipse commiserit, potestas absolvi ab omnibus in Bulla Cœnæ Domini contentis: quam latam concessionem extendi ad hæresim, ut probabile defendit *Suar. t. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. num. 16. ed. quod ratio confessionis, quæ est difficultis ad sedem Apostolicam aditus, & quæ in hæresi, ac in aliis peccatis in Bulla Cœnæ reservatis procedit. Pro nostrorum Religiosorum absolutione varia privilegia referuntur concessa superioribus, de quibus videri potest dictum Compendium privileg. à §. 6. usque ad 11.**

16. Non solum à peccatis, sed etiam à sententiis, censuris, & poenis ob ea peccata incurfis facultas absolvi in prædicto Privilegio conceditur. Vnde directè censura peccatis annexa ut prædicti privilegij tolli possunt absque reincidentia, ut bene notavit *Suar. tom. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. num. 10. aliàs opus non esset earum absolutionem exprimeret, sed concessa facultate absolvi à peccatis censentur concessæ: quippe earum absolutio absolutioni à peccatis præmitti debet. Nomine sententiarum comprehenduntur censurae ab homine late non solum generaliter, sed etiam specialiter, quia censurae tam per generalem sententiam, quam specialem delicto annecti possunt, & ex illo resultare, sæpeque illarum absolutio absque scandalo, & offensione iudicis concedi poterit, ut dixit *Suar. dicto cap. 2. à num. 20. Verùm esto, hoc privilegium Societati concessum sit, præpositus Generalis solis superioribus, & quibus ipsi specialiter communicauerint, facultatem concedit absolvi eos, qui per generalem sententiam sunt affecti censuræ: illos verò qui speciali sententia sunt ligati, neque ipsi superioribus permittit, constat ex *Compend. privilegior. verbo, Absolutio, §. 1. Nomine censurarum veniunt intelligendæ: excommunicatio, suspensio, & interdictum, iuxta text. in cap. *Querenti verbo signific. non autem irregularitas, tamen ob violationem censurae incurfa sit, quia non est censura, nec censura per se annexa, quicquid dicat *Gutierr. lib. 1. canon. quest. cap. 3. Sed an sub potestate absolvi à poenis ecclesiasticis irregularitas comprehendatur, difficultate non caret: siquidem verè est poena ecclesiastica ob delictum imposita. At verius est, neque irregularitatem, neque depositionem, aut degradationem, neque aliam quamlibet poenam, quam poenitens, esto inuitus sit, sustinere debet, aliquo determinato tempore posse ex vi dicti privilegij absolvi: quia hæc poenæ non absolutione, sed dispensatione tolluntur. Non enim tolli possunt, nisi dispensando aliquo modo in iure eas in perpetuum, vel ad determinatum tempus designate. Neque item comprehendit poenæ à Confessore impositas in sacramento Poenitentia, alias possent Religiosi vi dicti privilegij absolvi poenitentes à poenitentis iniunctis, quin peccata ob quæ fuerint imposita, iudicarent, quod est falsum, & rationi difformum. Nec denique comprehendit poenæ, quas ex voto, & promissione propria obligantur fideles suscipere, ut contingit promittenti ieiunium, si delictum aliquod commiserit: quia illa non est poena ecclesiastica, cum non sit poena ab Ecclesia imposita, sed propria fidelium voluntate suscepta.*****

Quocirca nomine penarum, vt à censuris, & sententiis distinguuntur, veniunt intelligendæ penæ non temporales, sed spirituales, quæ in vindictâ alicuius delicti fidelibus à iure, vel ab homine fuerint impostæ arbitrio imponentes remittendæ, qualis esset prohibitio ab Ecclesiâ ingressu, à communione, ab officio aliquo diuino, & similes. Sic Suar. 1. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. c. 2. à n. 41.

17. Sed an prædicta absolutio à sententiis, censuris, & penis extra sacramentum Pœnitentiæ impendi possit, controuersia est latius decidenda in tract. de Bulla Cruciatâ, in qua affirmatiuam partem defendimus. Sed in præsentî est specialis difficultas, eò quod priuilegium conceditur sub illis verbis, *auditis eorum confessionibus*, quæ in Bulla Cruciatâ non continentur: quæ verba manifestè indicant absolutionem dari non posse, quin confessio præcedat, & consequenter extra sacramentum Pœnitentiæ. Et ita sustinetur tanquam tutius Nauarr. c. 26. n. 31. Cordub. sum. quæst. 19. c. 187.

18. Cæterum negari non potest, tutius esse, absolutionem à censuris à iure, vel ab homine, & à quibusvis penis in sacramento Pœnitentiæ vi prædicti priuilegij concedi debere: quia in hac concessione nullum adest periculum: aliter verò sub opinione positum est, an valeat absolutio. Quapropter Suar. 1. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. num. 26. nec consulti, nec permittit, absque rationabili causa extra sacramentum pœnitentiæ absolutionem prædictam concedi. Verum, spectato iuris rigore, censetur cum ipso Suar. *suprà*, c. de legib. lib. 8. cap. 6. num. 15. c. 16. Rodrig. 1. 1. quæst. regular. quæst. 61. art. 7. Henriq. lib. 7. cap. 13. num. 2. & cap. 30. num. 6. Auila 2. p. de censur. cap. 7. dub. 13. Coninch. disp. 14. dub. 16. num. 153. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 10. quæst. 3. concl. 4. probabilius esse, validè, & licitè extra sacramentum concedi posse: quia, cum hoc priuilegium sit à principe, & in animarum fauorem, non est, cut eius vsus ad solum pœnitentiæ sacramentum restringatur, præcipuè cum illa verba, *auditis eorum confessionibus*, ad eam restrictionem non obligent. Sunt etenim illa verba generalia, quæ aptari debent ad confessionem, tum sacramentalem, sicuti verbum absoluedi, & iniungendi pœnitentiam salutarem necessariò aptatur peccatorum absolutioni, quæ sacramentalis est, & censurarum absolutioni, quæ sacramentalis non est. Datur autem simul veraque potestas, ratione commodioris vsus, & quia frequenter vtriusque potestatis vsus coniungitur, non, quia necessariò vtraque potestas simul exercenda sit, cum sæpè conueniat, absolutionem à censuris ab absolutione à peccatis diuidere; sæpèque absolutio à peccatis absque absolutione à censuris concedatur: quia non adsunt censuræ absoluedæ.

19. Illud verò pro certo affirmat, & meritò Suar. *dicto* c. 2. n. 28. te posse absolutionem à censuris concedere, recedenti à contumacia, & parti, seu Ecclesiæ satisfaciens, acceptanti, que pœnitentiam sibi iniunctam; tamen solum ex parte eorum peccata sacramentaliter audieris; neque intendas ab eis absoluedere; vel, quia ipse non valet confessionem integram facere, vel tu nequis eam excipere, vel oportet in dies differre, cum tamen non debeat censuris esse ligatum: quia sufficienter satisfacis verbis indulti: siquidem absolutionem à censuris non præstas, nisi audita confessione sacramentali. Et licet hæc confessio sacramentalis ob absolutionem sacramentalem subsequendam exigatur, non est opus semper immediatè subsequi, præcipuè cum dimidia illa confessione, & censurarum absolutione disponi pœnitens possit ad absolutionem sacramentalem obtinendam.

20. Additur in prædicto decreto, vt solum pro foro conscientia, & pœnitentiæ; & non pro foro externo, & iudiciali, quod qualiter intelligendum est, dixi tract. de legib. disp. 16. de dispensationib. pun. 15. §. 1. num. 3. & tract. de fide, disp. 4. punct. 3. §. 1. c. 2. & latius dicemus tract. de excommunicat. Vide Suar. *dicto* tom. 4. de relig. tract. 10. lib. 9. cap. 2. à numero. 32.

21. Ad extremum aduerte, facultatem delegatam administrandi hoc sacramentum, vel eligendi, qui illud ministrat, siue sit gratia facta comparatione plurium, siue vnus singularis personæ, morte delegantis non perire, iuxta ea, quæ late diximus tract. de legib. disp. 4. de priuileg. pun. 16. §. 4.

22. Superest duplex quæstio. Prima, an Religiosus, qui inficio, vel inuito Praelato se Episcopo præsentaret, & ab eo approbationem, & licentiam audiendi confessiones obrineret, posset validè, & licitè ea licentia vti, seu per Bullam Cruciatæ eligi. Videtur posse: quia ea licentia, vt pote concessa ab Episcopo, vel Pontifice, regulari praelato superioribus, non videtur posse à Praelato regulari restringi, aut limitari.

23. Cæterum dicendum est, illicitè prædictum Religiosum iis facultatibus vti: nam esto Praelatus regularis iurisdictionem Episcopalem, vel pontificiam derogare, aut minuere non possit, potest tamen ob votum obedientiæ, ratione cuius Religiosus suo Praelato subditur in iis, quæ ad rectam sui instituti gubernationem pertinent, prædictæ iurisdictionis vsum moderari, vel impedire: sicuti ex recepta in omnibus Religiosis consuetudine impeditur sub graui culpa cen-

tur, dum à proprio Praelato non fuerit approbatus. Atque ita sustinetur Rodrig. 1. 1. regul. qq. 9. 6. 0. art. 1. c. 3. Mirand. in man. Praelat. 1. 1. quæst. 45. art. 12. Layman. lib. 5. sum. tract. 6. c. 10. q. 1. vers. Sed dubitabis num. 19. At si prædictus Religiosus iurisdictione Episcopali, vel pontificia sibi concessa vtratur, de facto validè erunt absolutiones ab eo impensæ: iuxta iurisdictionem acceptam, vt pote qui Ordinem sacerdotalem, & iurisdictionem habet.

24. Excipienda tamen est Religio Ordinis Prædicatorum, in qua iuxta Breue Iulij III. relatū ab Eman. Rodrig. & Mirand. *suprà*, annullantur omnes iurisdictionum concessiones pro confessionibus audiendis, quæ sine licentia Praelatorum ab Episcopo, seu aliis Ordinariis fuerint obtentæ: quod Breue testatur Rodrig. fuisse ab ipsa Religione acceptatum in Capitulo Generali Salmaticæ celebrato, & virtute illius fuerunt irritatæ confessiones, quæ sine licentia superiorum virtute iurisdictionis ab Episcopo concessæ fuerint. Confectiones verò factæ virtute Cruciatæ, alteri vti priuilegij pœnitentiæ ibi non irritantur; quinimò excipiuntur licentiæ manu Papæ, aut de consensu Cardinalis protectoris, vel Viceprotectoris signatæ. Quoad alias Religiones non constat prædictum Breue Iulij III. receptum esse, nec virtute illius annullatæ esse confessiones iurisdictionem habent. Verum, si in aliqua peccata ex his, quæ pœnitens confitetur, sic dubiam iurisdictionem habeas, vt non valeas de iurisdictione probabile iudicium habere; nequaquam (extra grauem, & vt gentem necessitatem, qualis esset, si pœnitens precepto annuæ Confessionis obligaretur, vel absque nota non posset communionem differre) sacramentum administrare potes, quia ab illis peccatis fortè solum indirectè absoluis, quod vitare debes, quoad possis, & reuerentiam sacramenti, & integritatem illius. Sic Suarez disp. 26. de pœn. sect. 6. Coninch. disp. 8. dub. 6. concl. 3. Vnde si in casu necessitatis sic sacramentum ministras, debes monere pœnitentem de obligatione quam habet, confitendi ea peccata sacerdoti, qui iurisdictionem certam habeat, cum quilibet fidelis obligatus sit directam à peccatis absolutionem obtinere, sicuti notauit Coninch. *dicta* disp. 8. dub. 6. in fine.

25. Secunda quæstio, an cum iurisdictione delegata dubia possis Pœnitentiæ Sacramentum ministrare. Et quidem, si in nulla peccata, quæ pœnitens confitetur, iurisdictionem moraliter certam non habeas, illicite extra causam grauis necessitatis Sacramentum ministras: quia periculo irritandi sacramentum te exponeres. At hic casus, vt bene aduertit Coninch. disp. 8. de pœn. dub. 6. concl. 1. vix est possibilis; siquidem frequenter pœnitentes aliqua peccata venialia, vel mortalia aliàs legitime confessæ confiteri solent, in quæ omnes sacerdotes certam iurisdictionem habent. Verum, si in aliqua peccata ex his, quæ pœnitens confitetur, sic dubiam iurisdictionem habeas, vt non valeas de iurisdictione probabile iudicium habere; nequaquam (extra grauem, & vt gentem necessitatem, qualis esset, si pœnitens precepto annuæ Confessionis obligaretur, vel absque nota non posset communionem differre) sacramentum administrare potes, quia ab illis peccatis fortè solum indirectè absoluis, quod vitare debes, quoad possis, & reuerentiam sacramenti, & integritatem illius. Sic Suarez disp. 26. de pœn. sect. 6. Coninch. disp. 8. dub. 6. concl. 3. Vnde si in casu necessitatis sic sacramentum ministras, debes monere pœnitentem de obligatione quam habet, confitendi ea peccata sacerdoti, qui iurisdictionem certam habeat, cum quilibet fidelis obligatus sit directam à peccatis absolutionem obtinere, sicuti notauit Coninch. *dicta* disp. 8. dub. 6. in fine.

Notanter dixi, si probabile iudicium de iurisdictione non habeas. Nam eo iudicio stante, rectè potes sacramentum ministrare, vt docui tract. de conscient. disp. 2. pun. 5. neque ibi dictis aliquid addendum occurrit.

P V N C T V M X V.

De casuum reseruatione.

§. I.

Quo iure, quæ peccata, & à quibus re-
seruari possint?

1. Reseruatio conuenientissima est.
2. Reseruatior absque causa valet.
3. Reseruatior aliquorum venialium nunquam fit, neque expediret fieri.
4. Peccata inuenta, neque reseruantur, neque expedit reseruari.
5. Quid Clemens VIII. statuerit in Religionibus.
6. Superiores possunt aliquibus peccatis amittere excommunicationem, & eius absolutionem sibi reseruare.
7. Satisfit cuiusdam obiectioni.

1. Superior peccata reseruat, cum illorum absolutionem sibi appropriat, nec aliis inferioribus committit. Esse autem conuenientissimum, vt superiores aliquorum peccatorum absolutionem sibi reseruent; tum, vt grauiora, atrocioraque crimina exactius iudicentur, vt melius corrigi possint, efficaciusque remedium illis adhibeatur; tum, vt fideles ab illis committendis eò se diligentius contineant, quò difficultius illorum absolutionem obtinere possint. Synod. T. id. c. 14. sess. 14. cap. 7. declarat. Debet tamen reseruatior cedere in delictum vtilitatem: hæc enim est, quæ primò, & per se in omni reseruatione spectatur. Nam, vt inquit Concilium *suprà*, non in destructionem, sed in edificationem potestas reseruandi superioribus